

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajeár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. FEBRUÁR 26.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 46. SZÁM.

Előfizetési tábla.
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

A háboru szele.

Kassa, febr. 25.

A balkáni kavarodott helyzet ma olyan, hogy abban talán a legbeavatottabbak sem látnak bele tisztán. Táviratok keresztezik egymást, Berlin ezt mondja, London amugy beszél, Bécs hidegen cáfol, Belgrádban pedig verik a harci nagy dobót. Egyéb különösebb nagy bajt nem csinál ugyan, de puffog s ha a szerb trónörökös kinyitja a száját, hogy valamely vendéglőben vagy társaságban elmondjon egyet-egyét az ismert bombasztikus frázisai közül, holnap ez mint valami világrengető nagy esemény benne van a lapokban, nagyokban és legnagyobbakban egyaránt. A fiatal trónörökös egymást ismételtető s teljesen feleltelen mondásai kezdnek olyan rangot foglalni el a politikai érdekességek között, mint annak idején Bismarck híres mondása: — Krieg in Sicht!

A rémhírek hatása alatt a sajtó nagy része ma már egész biztosnak látja a háboru elkövetkezését s izgató hangon tárgyalja, hogy kit fog terhelni az elpocsékolott vérért és közvagyonért, a bekövetkező pusztulásért az anyagi és az erkölcsi felelősség? Ezt a kérdést joggal föl lehet tenni az egész vonalon. Azt kérdezik, hogy mi indokolna egy olyan büntető expedíciót, mint amilyeneket a nagy gyarmatállamok szoktak vezetni exotikus világreszekben vad és félvad törzsek ellen?

Szerencsére eddig ezekből az eshetőségekből semmi sem történt meg. Kétségtelen, hogy a helyzet ki van élesedve, s a lármás, nagyon is lármás szerb készülődések ellenében a monarchiának intézkedni kellett arra nézve, hogy meglepetések ne érhesék, ezek azonban még nem jelentenek háborut. Sok költséget és sok ezer ember fegyver alatt való tartását jelentik, de bizonyos, hogy ezt az intézkedést a szerbiai lármás készülődések és a nemzetközi viszony korrektségével semmiképen össze nem féro magatartások okozták.

A háborus hírek barometrumának

egyik legérzékenyebb fokmérője a tőzsde. Az a hely, ahol az anyagi élet legtöbb érdekszála fut össze s amelynek az értesülései olykor pontosabbak, mint akár a diplomáciáé. A bécsi tőzsdén tegnap hivatalos formában azt jelentették ki, hogy Szerbiával elkerülhetetlen háborúról szóló hírek teljesen alaptalanok. A helyzet komolysága félre nem ismerhető ugyan, de eddig semmiféle intézkedés nem történt arra nézve, hogy Ausztria-Magyarország eltérjen az eddigi békés politikájától.

Nem békés politika ugyan az, amit a monarchia folytat, hanem túrelmi politika, azonban a monarchia állásához ezuttal egyedül ez illik. Ami a háborus pártot illeti, ilyen kifejezetten aligha létezik. Inkább csak elmékedés ez, amelytől azonban némi elméleti igazság el nem tagadható. Ez elmélet szerint, ha előbb-utóbb csak ugyan háboru lenne Szerbiával, ha esetleg tulzó önhietségében akár a monarchia megtámadásáig ragadtatná magát, minden napért kár, amely alatt ott lent a hadi készülődések folytatására idő és tér engedtetik. A harc eredménye akkor sem lehetne ugyan kétséges, de hasonló eredmény elérése sokkal több vér és pénzáldozatba kerülne.

A helyzet bármily kétségtelenül komoly is, remélhető, hogy elsimulnak a viharos hullámok. Békés politika kell, hogy az irányadó legyen. A török az anektálással tényleg jogvesztiséget szenvedett s a békés politika azzal is megbirt egyezni. Szerbiát semmi jogsérelem sem érte, az anektált tartományok soha sem voltak az övéi, legfeljebb egy álma foszlott széjjel az anektálás nyomán. Azt is tudhatná, hogy a monarchia jóakarata nélkül annak idején nem lehetett volna királyság. Azt is tudhatná, hogy a királysága területe ép-sége sem volna a mai, ha husz év előtt a győzelmes bolgár csapatokat nem állítja meg hatalmi szavával a monarchia követe. Remélni lehet, hogy a józanabb belátás kerül náluk tul-sulyra s nem vágnak bele igazán kockázatos kalandorkodásokba. A békés állapot fentartása a földolog s a tulizgékony szerb nép lecsillapulása

még mindig remélhető. Elvégre már hat hónapja halljuk folyton, hogy háboru és megint háboru, de eddig szerencsére nem történt meg. Egy békés diplomáciai elintézés és megoldás többet ér tiz diadalmas hadjáratnál s ősz uralkodónk hangulatai mindig a béke szelleme körül sorakoznak.

Egy új könyvről.

A bálvány.

Rapszodiák írta Fényes Samu.

Egy egészen újfajta könyvvel gazdagodott most a magyar irodalom. És aki elolvosta ezt a könyvet, az egy percig sem lehet kétségben aziránt, hogy a gazdagodás nemcsak számbeli gyarapodást jelent, hanem valóságos nyereséget. Tegyük hozzá mindjárt, hogy nagy nyereséget, mert hiszen nem egyedül a magunk gyönyörűségét leljük meg benne, hanem a magyar irodalom egyik büszkeségét is, mellyel bátran dicsekedhetünk el bármely európai náción előtt.

Fényes Samu könyve: *A bálvány*, elsőrendű költői munka. Azzá teszi a gondolatoknak emelkedett szárnyalása és a kifejezés megkapó formaszépsége, mely a költői lendülettel folyó, szín magyar nyelvezetben őlt ideális alakot. Valóban szerencsés körülmény, hogy egy európai műveltségű gondolkodó értékes eszméi, egy országos híru költő tollán keresztül vetődtek papirosra. Ennek köszönhetjük „A bálvány”-t, melyben a filozofus művét a poeta alkotásával felékesítve, emezt pedig ismét a bölcselő gondolkodásával értékesé téve látjuk megjelenni. Filozofus ész, poeta szív, nemes emberi lélek munkája ez a könyv.

A filozófiai elem, főalkotó része ennek a könyvnek, mely voltaképen vallásbölcseleti vizsgálódások gyűjteménye. Keserű és metszően éles ez a filozófia, de keserősége az igazság hamisítatlan íze, az éle pedig a logika köszörűköven fenődött csorbitatlanná. Tulzásoktól és erőszakosságoktól ment, biztos következtetésekkel állapít meg Fényes Samu tényeket, melyekhez ellenállhatatlan erejű logikával jut hozzá abból a hatalmas történelmi, társadalomtudományi és lélektani anyaghalmazból, mely bölcselkedésének tárgyául és terrenumául szolgál. Az ókor kulturnépeinek, az ós Egyiptom, Szumer, Babylon népének történelméből nem kisebb erejű érveket tud kidesztillálni, mint a hellén néplélek, a római világnézet, a zsidó életfelfogás és keresztény erkölcsi rend életmegtámasztásából és mindezekből együttvéve megkonstruálja a mindenkor ember abszolút fogalmát, mely a legkülönfélébb kultúrák közepette is zsákmányává esett a bálványnak.

Bámulatra méltó a gondolkodásnak

SWÄRDSTRÖM

Vasárnap, 1909. február 28-án este
8 ó. a Schalkház-szálló disztermében
≡ négyes bucsu dalestélye. ≡

Jegyek előre válthatók Vitéz A. könyvkereskedésében 7, 5, 3 korona árak mellett.

az a rendkívüli fegyelmetsége, mellyel Fényes Samu mindég vissza tud térni ahhoz a ponthoz, ahol kimutatja az emberi lélek amaz ósidők óta datáló eltévelyedéseit, melyek a bálványoknak életet adtak és hatalmat az emberek felett. Annál inkább bámulatraméltó ez, mert hiszen irásközben ugyancsak nekihevíül a toll Fényes Samu kezében s azok az érzések, melyek a bálványnyűgben sinylődő emberiség szemléletére támadnak fel a költőben, messzire elragadják őt a vizsgálódástól s poetikus kitérőkre hangolják. E kitérősek teszik a művet rapszódikusan szakadozottá s első sorban költői munkává. Ez adja meg „A bálvány” karakterét és Fényes Samu írói munkásságának egyik legszebb dicsőítését, mert őszinte tanubizonyossággal szolgál arról a törhetetlen emberszeretetről és fanatikus igazságérzetről, mely bár már olyan sok nehéz küzdelmet idézett fel e kiváló bölcselőnek és poétának eddigi életfolyásában mégis tovább lelkesíti a további küzdelmekre.

„A forradalom: az ember visszahelyezése a földre” — mondja egy helyen — „A jövőd a forradalom, a bálványok és a papjaik ellen való lázadás.” Ebben a két mondatban van benne Fényes Samu filozófiájának iránya és kiinduló pontja is egyszerűen. A forradalmat hirdeti ugyanis, de nem azért, hogy a halálnak toborozzon áldozatokat, hanem hogy az életnek mentse meg a halálfiakat. — „Aki a hitet parancsolta reátok atyámfiai, az az éjtszaka pártfogója, a sötétség predikátora, a nyűgök és békák mestere, a halál a megvetője. — Aki a tanulást parancsolta reátok, az a forradalom apostola, az elme röpitője, az élet nagymestere, a felszabadító, a sugárosztó, az áldást hozó, a próféta, aki a jövőd ostromait emeli, a harcos, a hős katona, ki a rablók bástyáit döngeti, a honfoglaló, aki meghódítja a földet s törvényes örökébe helyezi vissza az embert.”

Es ez a lelkesült bálványirtó azért korántsem atheista. Csalódik aki istentagadónak hiszi. Fényes Samu a spenceri filozófia talaján áll és világfelfogása alapjául vallja, hogy e végtele világ, minden tüneményével egyetemben egy az emberi megismerés erején kívül fekvő abszolút valóság megnyilatkozása. Szupponálja tehát a megismerhetetlen, örök valóságot és nem bánja, ha ezt bármi névvel nevezik is, de a logikája nem engedi meg, hogy ebből a megismerhetetlenből hazug mesékkal, ostoba kigondolásokkal bálványt faragjanak. Ez ellen hirdeti a forradalmat: a tanulást.

A könyvben ezt az alap gondolatot rapszódikus fejezetekben variálja és építi ki, végül a bálványhittől felszabadult elme erkölcsi maximáit nyújtva.

Aki végigolvassa e művet, az okvetlenül csodálattal és elismeréssel fog adózni az illusztris szerzőnek, mert annyi imponáló tudás, annyi meggyőző érvelés és annyi lelkes hev szolgál meg benne a magyar nyelv legszebb hangján.

A mű izléses kiállításban, Deutsch Zsigmond kiadásában, Budapestben jelent meg s 6 koronáért kapható.

(—r.)

Támadás egy tanító ellen.

— A valláserkölc nevében, —

Lapunk tegnapi számában teljes rövidséggel közöltük azt a hírt, hogy a kassai tanítók köre gyűlést tartott, amelyen *Lőrincz Károly* községi tanító a nevelés helyes irányba való ter. léséről tartott értekezést és e tárgyban beható vita indult meg. Megbízható értesüléseink szerint a vita lefolyása ment volt minden nagyobb emóciótól, szakszerű keretekben mozgott és annál nagyobb volt meglepetésünk, midőn a Felvidéki Újság tegnapi számában, ugyanezen gyűléssel kapcsolatban, izzó hangú főrmedvényt ol-

vastunk *Herboly* Ferenc községi tanító ellen, aki a vitában értékes felszólalással vett részt.

A nevezett újság nem kisebb váddal illeti Herbolyt, mint hogy ő a nevelés vallás-erkölcsi iránya ellen kelt ki, majd felszólalásának zagyva ismertetése alapján megdöbbenően izléstelen következtetéseket von le.

A megvádolt tanító bizonyára módot fog találni arra, hogy a kvalifikálhatatlan és igaztalan támadással szemben méltó elégtelt szerezen, mindamellett nem zárkozhassunk el egy-két tény megállapítása elől.

Elsősorban tény az, hogy a máris „fejvesztésre” ítélt tanító *nem azt* mondotta, amit a F. U. ir és *nem úgy* mondotta, amint azt a F. U. riktó színekkel nyomdafesték alá bocsátotta. Mindez kitűnik a körhiteles jegyzőkönyvből. De nem is mondhatta volna, mert akkor a megsértett valláserkölcöt minden bizonytal megvédte volna a támadással szemben a kör elnöke, vagy a tanügyi hatóság jelölt képviselője, akik bizonyára illetékesebbek erre, mint a nevezett lap. Hogy ezt nem tették, ez csak annak a bizonyítéka, hogy az inkriminált állítások csak egyes agyremeket látó emberek képzeletében éltek, de a valóságban el nem hangzottak.

Valóban sajnálatos, de az utóbbi időkben már meg kellett szoknunk, hogy ha valaki szabadabb szellemben meri tiszteletreméltó egyéni véleményét kinyilatkoztatni, egy bizonyos táborból minduntalan felhangzik a harci kiáltás:

— Ügyész, rendőr, csendőr teljesítse kötelességét!

Igazán szomorú volna, ha ilyen féktelen terrorizmussal és nyilvánvaló denúnciálással el lehetne fojtani a szabad véleménynyilvánítást, különösen akkor, mikor a súlyosan megtámadott tanító működésével mind nkoron kiérdemelte a felettes hatóságok elismerését és a tanügynek vagy akár a római katolikus egyháznak legalább is vált annyira hasznára, mint az izléstelen főrmedvény besugója vagy írója.

Menekülés az esküvő elől.

Faképnél hagyott vőlegény.

Pikáns szenzációról suttognak egy-két nap óta a városban. Arról kering a fáma, hogy egy szép fiatal leány közvetlenül az esküvő előtt faképnél hagyta szerelmes vőlegényét a boldog örömszülőkkel együtt és bejelentés nélkül hirtelen elutazott.

A kényes családi ügyről a különféle pletykák leszűrésével az alábbi verziók forognak közzsájon: Mintegy két évvel ezelőtt egy nagyobb vidéki városból Kassára helyeztek át egy tisztviselő családot. A familia eladó lánya nem minden édes emlék nélkül távozott, mert régi lakóhelyükön hagyta szívének választottját, aki már hosszabb ideje komoly szándékkal epedett utána. A távollét mitsem változtatott a fiatalember szerelmének hevén és meg is kérte a leányt, aki hasonló hajlandósággal volt iránta.

A szülői hozzájárulás után megtörtént az eljegyzés és kitűzték az esküvő napját is. Ez alatt azonban jelentős változás állott be a fiatal leány szívbéli ügyeiben. Ismeretiséget kötött egy kassai fiatalemberrel, akinek tulajdonságai annyira megragadták fogékony szívét, hogy a régi ideál és vőlegény képe elhalványult előtte.

A leány nem merete feltárni szíve legrejtettebb titkát szülői előtt, akik teljes nyugodtsággal készülődtek az esküvőre. A nagy nap közeledtével megérkezett a vőlegény is, aki nem vett észre semmi változást szíve választottján.

Képzeltető tehát a család kétségbeesése, mikor az esküvő előtti este becézetett márdárkájuk kiröppent a kalitkából. Eleinte azt

hitték, hogy valami baj érte, később azonban rá kellett jönnök, hogy egészen más-honnan fuj a szél. Kétségbeesett tudakozódásukra megtudták, hogy a leány az esküvő elől menekült, még pedig a fővárosba utazott, ahol egyelőre egy rokonánál várja be a pikáns akták lezárását.

Az ab.-szántói gyilkosság.

— Esküdtészeki tárgyalás. —

Abaujszántó arról híres a legutóbbi időben, hogy a legtöbb anyagot szolgáltatja az esküdtészeknek. Legényei híres verekedők, egyik sem akarja a másik fölényét elismerni és így gyakran megtörténik, hogy vasárnap délutánokon, vagy más mulató alkalmakkor olyan összekoccanásokra kerül a sor köztük, amelyek folytatása a kassai kir. törvényszék előtt játszódik le.

Ilyen garázda legények a Kovács testvérek is, János, Ferenc és Pál, akik súlyos testisértésért és egyéb kihágások miatt már számtalanszor voltak büntetve. Közülök János régebb idő óta haragot tartott egy Varga Pál nevű legénnyel, akivel 1908. március 1-én egy lakodalmon kibékült ugyan, de a kibékülést véres esemény követte. Kovács János ugyanis tánc közben fokosával fejen vágta Varga Pált, amire nagy verekedés támadt és Kovács János testvérei segítségével ugyszólván *agonia-posta* a szerencsétlen legényt.

Ezt az ügyet tárgyalta tegnap az esküdtészék dr. Góth Ferenc elnöke alatt. Szavazóbírák Münster Tivadar és Naményi Béla voltak, a jegyzőkönyvet dr. Benson Róbert vezette. A vádhatóságot dr. Bothár Sándor ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Fenyő Árpád, dr. Fényes Ödön ügyvédek és Oberländer Sándor ügyvédjelölt látták el. Mint orvoszakértők dr. Szentimrey Ákos és dr. Materny János szántói körösvos szerepeltek.

A vádlottak Ferenc kivételével, aki állhatatosan tagadott, bár többször ellentmondásba keveredett, beismerő vallomást tettek. Az orvoszakértők 15 sebet találtak a szerencsétlen legény hulláján.

A tárgyalás során mintegy 30 tanut hallgattak ki. Elénk derűtséget keltett köztük egy *parasztygunyas* atyafi, aki a hozzátintezett kérdésekre elmondta, hogy Klein Mihálynak hívják, foglalkozására nézve *ko-csis* és — *izraelita*. A bizonyítási eljárás délután 5 órakor ért véget.

A kérdések megzövegezése után a perbeszédre került a sor. Az ügyész szándékos, de előre meg nem fontolt emberölésben kérte a vádlottakat bűnösnek kimondani. A védők minden igyekezete arra irányult, hogy a bűncselekményt legalább enyhébb megítélés alá fokozzák, de minden törekvésük kárba veszett a megdönthetetlen tényeken, amelyek a legnagyobbfoku brutalitásról és véresen embertelen cselekményről tettek tanúságot. Az esküdték verdiktjét Grünstein Ödön főnök hirdette ki. A marasztaló verdikt alapján a törvényt alkalmazó bíróság Kovács Jánost 12 évi, Kovács Ferencet 11 évi, Kovács Pált pedig, akinek a legkisebb szerepe volt a véres bűntény elkövetésében, két évi fegyházra ítélte.

HIREK.

— Kinevezés. Szalay László főispán Prisztás Béla végzett joghallgató, városi alkalmazottat Kassa szab. kir. város törvényhatóságához rendőr-segédfogalmazóvá nevezte ki.

— Városi közgyűlés. Városunk törvényhatósági bizottsága ma délután tartja rendes havi közgyűlését, amelynek napirendjén 29 tárgy szerepel. A közgyűlésen el-

döntésre kerül a város egy kölcsönügye, az erdőhivatal több jövedelemszaporítást célzó előterjesztése, a fizetésrendezéssel összefüggő két felebbezés, ingatlanok eladása, városi szépitési ügyek, városi istálló építése, azonfelül több kisebb ügy és átirat. A közgyűlés előkészítése tárgyában ma délelőtt az állandó választmány Szalay László főispán elnökleite alatt ülést tartott.

— A közigazgatási tanfolyam vizsgálóbizottsága. A kassai közigazgatási tanfolyam vizsgálóbizottsága az 1909. évre a következőképen alakult meg: Elnök: Szalay László főispán, helyettes elnök: dr. Puky Endre alispán; bizottsági tagok az összes előadók és Bajdik Endre, dr. Balás Károly, dr. Blanár Béla, Eckerdt János, dr. Ékes Lajos, Kádár István, dr. Nyulász János, Pallaghy Gyula, Pavelka Albin, Stekker Károly, dr. Szentléleky Gyula, Szopkó Imre, Török Lajos és Vargha Gyula kültagok. Itt említjük meg, hogy *Andrejkovits* Sándor betegsége folytán az anyakönyvi igazgatást a tanfolyamon *Horváth* Elemér vm. tb. főjegyző adja elő.

— Tanítónő választás. A városi iskolaszék pénteken délután 4 órakor ülést tart, amelynek legfontosabb tárgya a nyugdíjazás folytán megüresedett három tanítónői állás betöltése lesz. A kiírt pályázatban 40 tanítónő vesz részt. A választást a közigazgatási bizottság megbízásából *Zágróczky* Gyula kir. tanfelügyelő fogja vezetni.

— A Pro Calabria bizottság ülése. Az olaszországi földrengés áldozatainak felségélyezésére alakult helyi bizottság Szalay László főispán elnökleite alatt holnap ülést tart, melyen a dr. Bánó felolvasás bevételét számolják el.

— Az ajkaiaknak. Egy P. G. nevű uriember a resicai bányaszerencsétlenek részére 60 K, az ajkaiaknak 40 K át küldött a főispánhoz, mely összeg a Leszámitoló és Pénzváltó bank kassai fiókjának lett átadva. Ugyancsak a főispánhoz érkezett a fenti célra a Kassai Hirlap útján az „Erzsébetvárosi asztaltársaság” 20 K adománya.

— Adományok a piknikre. A február 21-én tartott jótékony célú piknik javára pótlólag még a következő adományok folytak be: *Jakabfalvy* Gyuláné (Gagybátor), dr. *Kircz* Viktor, *Hudopkó* Istvánné, *Bodnár* Zoltánné és *Horváth* Elemérné 10—10 K. *Laczkovszky* Lajosné és *Nemlaha* Gyuláné, 6—6 K. özv. dr. *Polacsek* Bódogné, *Bartay* Oszkárné, *Aranyossy* Lászlóné és dr. *Vukovits* Károlyné 5—5 K. *Hegedüs* Lajosné 4 K. *Szomrákyné* *Vörösmarthy* Aranka 3 K. *Magyar* József 1 K. — Az elnökség ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a nemes szívű adakozóknak.

— Adomány a népkonyhának. A kassai izr. jótékony négyelet népkonyhájában az elmúlt héten 790 gyermek és felnőtt részesült az ilyen ebéd jótéteményében. Az elnökség ez uton mond hálás köszönetet az alábbi nemesszívű adakozóknak, kik készpénz adományaikkal megkönnyítik e humanus intézmény működését. *Wohl* Oszkár 20 K, *Beziák* Ferenc 5 K, dr. *Fenyves* Ödön 10 K, *Gábor* Antal 1 K, *Német* Elemér 1 K, az állami főreáliskola ifjusága megboldogult igazgatójának gyűjtött koszoru költségéből 10 K. Külön fejezi ki köszönetét az elnökség a Kassai Népbank r.-t.-nak, mely a négyeletnek 30, a népkonyhának 50 koronát adományozott.

— Adomány a Ligának. A Kassai Népbank igazgatósága a gyermekvédő Ligának 20 K adományozott, miért is az elnökség ez uton is hálás köszönetet mond a szíves adományért.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. *Főherceg* Sándor-utca 30. sz.

Szíveskedjék átnézni ruhakészletét, s a

tisztítandó tavaszi ruhákat

kérem mielőbb beküldeni, mert a tisztítás most gyorsan végezhető; ugyanis a tavasz beálltával hirtelen nagy számmal érkeznek a ruhák.

A tisztított ruhákat kívánatra kijavítatom.

Teljes tisztelettel
Haltengerer Béla
ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó gyára.

Átvételi üzletek: *Kossuth* Lajos-u. 3., *Fő-u.* *Andrássy*-palota, *Deák* — *Ferenc*-u. 32. *Szerecsen*-u. 3. —

Színház.

— Az erdészleány. Tegnap este ment ötödször és ismételten telt ház előtt *Jarnó-Buchbinder* ezen kitünő operettje. A telt ház fényes bizonyítéka annak, hogy „Az erdészleány” megtalálta az utat a közönség szívéhez. A kiváló előadás csak emeli az operett értékét, mely bizonyára ennek a szezonnak a slágere lesz.

— A kivándorló. Mint már jeleztük, *Komjáthy* János igazgató megszerezte *Herzeg* *Ferenc*: A kivándorló című darabjának előadási jogát. A darab főbb szerepeit a társulat elsőrangú tagjai játsszák. A kivándorló próbái már ma megkezdődtek *Komjáthy* igazgató személyes vezetésével.

Színházi műsor:

Csütörtök: A király. Vigjék.

Péntek: A király.

Szombaton: A király.

Vasárnap: d. u. A jókedvű paraszt. este Az ember tragédiája.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 25.

A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökolt.

Az ujoncmegajánlási javaslatok folytatólagos vitájában elsőnek *Szappanos* István szólalt fel. A balpárt nem obstruál, bár módjában volna a vitát hónapokig kihuzni, ha felolvasná a mostani kormánypart tagjainak e tárgyban mondott régibb beszédeit. A Ház engedélyével eltér a tárgytól. Elpanaszolja, hogy a jegyzők oly gyorsan olvassák a javaslatokat, hogy egy szót sem lehet érteni belőlük. Kéri a Házat, hogy öt percre függeszék tel az ujoncvitát és szavazzák meg az önálló bankra vonatkozó indítványát, melyet beterjeszt.

Molnár Jenő mindenben osztja *Mezőfi* tegnapi interpellációját. Egyetlen egy ujoncot sem szavaz meg olyan diplomáciának, amely erőszakkal háboruba akarja kergetni a katonaságot.

Elnök ezután az általános vitát bezárta.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter reflektált a vita során elhangzott felszólalásokra. Kiemeli, hogy a nazarénusokat csak betegápolóknak alkalmazzák a hadseregben. A létszámot pedig a hadvezetőség sohasem lépi túl. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban nagy többséggel elfogadta.

A részletes vita során *Nagy* György új címet ajánlott, amelyet azonban elvetettek.

Az első szakasznál *Bozóky* Árpád ajánlott módosítást, amelyet elvetettek, ellenben *Nagy* Györgynek azt az indítványát, hogy a besorozott ujoncok névsora mellékeltesék, *Jekelfalussy* miniszter ellenzése dacára, nagy többséggel elfogadták.

— Felkiáltások: Leszavazták a minisztert!

A második szakaszt *Jekelfalussy* ajánlott módosításával fogadták el és ezzel a javaslatot részleteiben is megszavazták.

Ezután áttértek a háradó javaslat folytatólagos tárgyalására. *Rajk* Aladár és *Polónyi* Géza módosításokat ajánlanak, amelyeket *Wekerle* nem fogad el. A tárgyalás során egészen a 15-ik szakaszig jutottak, mire az ülés véget ért.

Háborus hírek.

Budapest, febr. 25.

A fővárosban ma egész határozottsággal terjesztették azt a hírt, hogy a ház üléseit március 3-áig fogják elnapolni.

Pétervár, febr. 25.

Huszezer orosz önkéntes áll készen, hogy szükség esetén Szerbia támogatására siessen.

Belgrád, febr. 25.

Péter szerb király és az új kormány komoly intést kapott az orosz kormánytól, hogyha háborút idéz elő további fenyegető magatartásával, úgy nem számíthat a hatalmak jóindulatú támogatására.

Vlád Aurélné pöre.

Budapest, febr. 25.

A Kuria ma tárgyalta az izgatás miatt elítelt *Vlád* Aurélné ügyében benyújtott semmisségi panaszokat és azokat elutasította.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. február hó 25-én (páros),

A KIRÁLY.

Vigjáték 4 felvonásban. Irták: R. de Flers, G. A. de Caillavet, és E. Aréne. Fordította: *Molnár* Ferenc.

SZEMÉLYEK:

A király	— — — — —	Szomorj
De Ch marandel márk	— — — — —	Dr. Rácz Ede
Blond	— — — — —	Magyar Lajos
Bourdier	— — — — —	Faragó Ödön
Lelorrain	— — — — —	Bartha István
Corneu	— — — — —	Bárics Gyula
Gabrier	— — — — —	Serfőzy Gy.
Rivalot	— — — — —	Ujvári Lajos
Fernin de Chamrande	— — — — —	Bárony Aladár
Therese	— — — — —	Komáromi M.
Marthe	— — — — —	Fáy Flóra
Suzette	— — — — —	Lugosy Irén
Chamarande márk	— — — — —	Vágóné
A tábornokné	— — — — —	N. Bodrogyi Lina

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel: tétélek mellett eladók. :: Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Okleveles zongoratanárnő

intelligens családoknál zongoraleckékre vállalkozik. Kezdők számára kitünően bevált tanítási módszerrel rendelkezik. Haladók továbbfejlesztését, valamint a művészi korrepetálást elvállalja. — Cim: **Major Rózsi** Fő-utca 66. sz. II. em. 20. ajtó.

Dicső pirszén (Koks.)

A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszén 100 kg. 4-20 K

Dió pirszén 100 kg. . 4-40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.

Látható írású

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minisiterium 4965. eln. szám alatt az állami tanintézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés Grand Prix I

A látható írású ADLER írógép elismerve az írógépek remekel. Azon előnyök, melyek más írógépeken egyenként észlelhetők, itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságl

Rendkívül egyszerű kezelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyarországi vezérképviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.

Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve.

Murányi József kiadó.

FELDMANN HERMAN KASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza Fő-u. Megyeház).

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Kassán** 40 év óta fennálló

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentúl összes áruimat

szigoruan betartott szabott árak

mellét árúsítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körut 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkilomeres kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet **szilárdan dolgozott** butorokból minden most használt fában és **stylben**, ugymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezésekből, **luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok** és mindennemű **matrácokból**; ugyszintén elvállalunk mindennemű **díszítési és kárpitos munkákat** is. — Továbbá nagy raktárt tartunk **szőnyegek- és függönyökben.**

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes **menyasszonyi berendezéseket** ugy helyben, mint **vidéken**

≡ **kedvező fizetési feltételek** mellett szállítunk. ≡

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Specialisták modern angol börbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített **külön osztályt**

tömörfa (massiv) butorokban,

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a **kizárólagos elárusítását, illetve képviselését**

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék

részére átvettük és ezen kitünő gyártmányból **jutányos árszabás** mellett

állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a **tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák** berendezésére.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.